

Nr 450

Av herr Nihlfors, *angående stöd åt svenska grammofoninspelningar av seriös musik genom restitution av varuskatt på grammofonskiver, m. m.*

Den tekniska revolutionen på grammofonskivtillverkningens område genom att s. k. långspelande plattor i okrossbart material kan framställas har betytt en förnyelse av bl. a. intresset för seriösa musikverk, vilket visat sig i en stor mängd inspelningar av främst klassiska verk. En 30-cm-skiva, å vars två sidor i regel kan inspelas en symfoni, betingar i allmänhet ett pris av 29 kronor, varav tre kronor utgör en särskild varuskatt. Denna skatt utgår givetvis även på andra grammofonskivor än de långspelande. Under årens lopp har statsverket tillförts icke oväsentliga belopp i skatt på grammofonskivorna, belopp som torde överstiga vad statsverket anvisat till stöd för svenskt civilt musikliv genom direkta anslag eller i form av lotterimedel.

Under senare år har svenska företag börjat med inspelningar av mera värdefull musik av tonsättare, såväl äldre klassiker som nu levande, på den moderna skivtypen. Det säger sig självt att ekonomiskt är dessa inspelningar ett vågspel. Den försålda skivupplagan kan väl vanligen inte förväntas bli särskilt stor. Däremot utgör dessa inspelningar en värdefull insats för att göra svensk seriös musik och svenska konstnärer mera kända. Man söker även placera dessa skivor på utländsk marknad, varigenom en för vårt land betydelsefull kulturpropaganda förs i andra länder.

Utan jämförelse i övrigt skulle ett stöd från statens sida åt denna inspelningsverksamhet kunna anses vara lika berättigat, ja, kanske mera berättigat och angeläget än det sedan många år utgående statliga stödet till svensk film. I det senare fallet sker en återbäring av nöjesskatt med vissa procent. Några villkor i fråga om den svenska filmens kvalitet finns däremot icke uppställda. Om tanken på ett statligt stöd till svenska inspelningar av svensk musik skulle efter utredning vinna anklång, borde stödet främst eventuellt enbart gälla seriös musik. Vilket organ som skulle fördela ett sådant stöd behöver närmare undersökas.

De medel som skulle anslås härför fick enligt min mening tas från influten varuskatt på grammofonskivor. En relativt enkel form för statligt stöd skulle alltså vara återbäring av skatten på skivor med seriös musik, inspelad av svenska företag och med svenska musiker och sångare som medverkande.

I detta sammanhang kan även aktualiseras frågan om anordnande av ett centralt arkiv för inspelningar på grammofonskivor. Likaväl som i Sverige

tryckta böcker skall i ett antal exemplar tillställas statliga bibliotek skulle även i Sverige gjorda inspelningar med seriös musik på grammofonskivor kunna tänkas bli föremål för statlig arkivförvaring till gagn för musikstudierande och musikkforskare. En utredning om hur man på bästa sätt skulle kunna tillgodose behovet av en sådan arkivering av grammofonskivor borde även komma till stånd.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning angående stöd till svenska grammofoninspelningar av seriös musik genom restitution av varuskatt på grammofonskivor och att i samband härmed frågan om ordnandet av ett centralt statligt arkiv för inspelningar av värdefull musik upptas till prövning.

Stockholm den 26 januari 1957

Folke Nihlfors
